

Verktyslåda för konfliktforskare: ett teoretiskt och metodologiskt ramverk

Andrés Brink Pinto

Hur kommer det sig att människor väljer att agera på vissa sätt och inte på andra i konfliktsituationer? Hur och varför förändras deras sätt att agera kollektivt? Hur förändras människors sätt att agera kollektivt i konfliktsituationer?

Syftet med min presentation är att visa hur denna typ av frågor kan besvaras med hjälp av verktyg och begrepp som har formulerats inom ramen för Contentious Politics Studies och visa hur fruktbar utgångspunkten är för historisk forskning.

Begreppet konfliktrepertoar kommer vara centralt för presentationen. Repertoaren definieras av att den möjliggör en uppsättning variationer av kollektivt konfrontativt handlande, som kan benämnas uppträdanden, genom att de människor som deltar i handlandet på förhand har en uppfattning om hur till exempel en strejk eller ett upplopp ”ska” eller kan gå till. Samtidigt sätter repertoaren gränser för möjliga handlingar genom att begränsa tanken, ett sätt att identifiera förekomsten av en repertoar är när kollektiva konfrontationer saknar uppträdanden som är tekniskt möjliga och tänkbara i situationen.

Jag vill framförallt resonera om tre aspekter kring konfliktrepertoarer som jag tror är centrala för användningen av teoriapparaten för arbetarhistorisk forskning. Dessa är:

- ! Det relationellas betydelse för hur repertoarer formas och används. Genom detta vill jag betona vikten av att lyfta fram hur konfliktrepertoarer skapas i möten mellan olika kollektiva aktörer.
- ! Interaktionens betydelse för hur konfliktrepertoarer förändras över tid. Det vill säga vikten av att undersöka de erfarenheter som kollektiva aktörer skaffar sig genom sitt handlande i tidigare utspelade konfrontationer och de reaktioner de mött från staten och andra kollektiva aktörer. Här blir det också viktigt att hitta sätt att avgöra vilken effekt olika typer av kollektiva konfrontationer haft, det vill säga vilken typ av uppträdanden som renderat framgång.
- ! Betydelsen av att anlägga ett temporalt perspektiv på analysen. För historiker är detta kanske en självklarhet, men samtidigt går det att konstatera att den forskning som gjorts utifrån ett mikroperspektiv oftast isolerats till enskilda händelser eller en samling händelser som ligger nära i tid. Samtidigt pekar Tilly ut vikten av att studera konfliktrepertoarers förändring över tid genom att jämföra liknande typer av kollektiva konfrontationer och därigenom se hur de gradvis förändras.

Min förhoppning är att presentationen kan mynna ut i ett samtal kring möjligheterna att studera konfliktrepertoarer på en meso-nivå där vi kan behålla det fruktbara ur mycket av den mer mikrohistoriska forskningen samtidigt som vi växlar skala till att också börja tala om längre tidsperspektiv och större system av kollektiv handling.